

Monitor

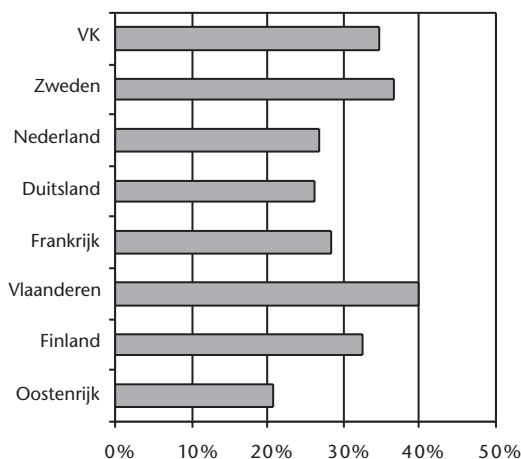
De rubriek 'Monitor' wil de lezer informeren over kengetallen hoger onderwijs. Gegevens worden geleverd door een aantal onderzoeksinstituten. In dit nummer is de rubriek samengesteld door Petra Boezerooy en Frans Kaiser, Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS), Universiteit Twente.

VROUWELIJK ACADEMISCH PERSONEEL

Personeel is de belangrijkste input in het hoger onderwijsproces. In de vorige door CHEPS verzorgde rubriek van de 'Monitor' (TvHO nr.4, december 2000) zijn we ingegaan op de leeftijd van academisch/docerend personeel¹ in een aantal Europese hoger onderwijsystemen. Naast de hieraan gerelateerde discussie over de vergrijzing van het personeelsbestand, is ook in ruime mate belangstelling voor de participatie van vrouwelijke academische personeelsleden in het hoger onderwijs.

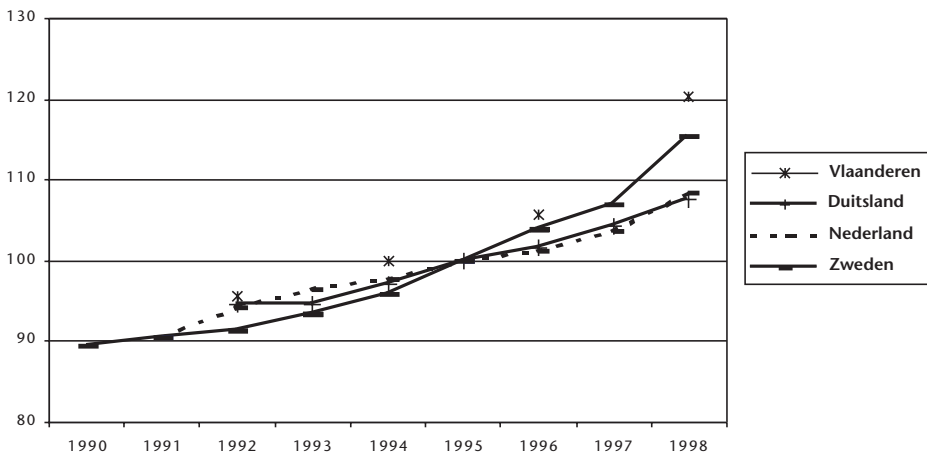
Vrouwen werkzaam in het hoger onderwijs

Dat vrouwen nog steeds een minderheid uit maken van het academisch/docerend personeel aan hoger onderwijsinstellingen blijkt uit figuur 1: het aandeel van de vrouwelijke academische personeelsleden in Vlaanderen is met 40% nog vrij hoog, maar het percentage vrouwelijke academische personeelsleden haalt bijvoorbeeld in Oostenrijk net de 20%. De situatie in het Nederlandse hoger onderwijs is niet veel beter en blijft achter bij landen als het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Vlaanderen en Finland, waar meer dan 30% vrouwelijke academische personeelsleden in dienst zijn.

Figuur 1 Vrouwelijke academische personeelsleden als percentage van het totaal aantal academische personeelsleden in het hoger onderwijs, 1998, in personen

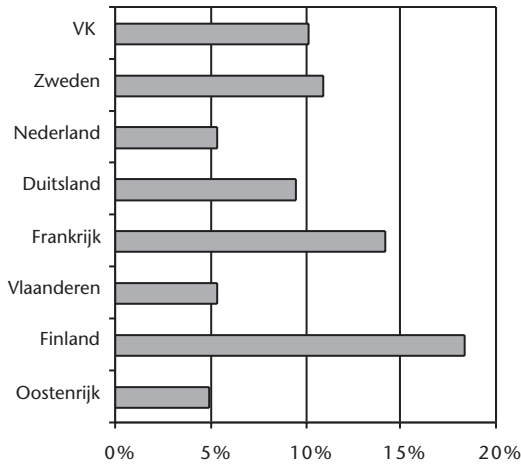
Hoewel de situatie in 1998 beter is dan begin jaren negentig is het opvallend dat de groei in Nederland de laatste jaren achterblijft bij landen als Zweden en Vlaanderen (zie figuur 2).

Figuur 2 Ontwikkeling van aandeel van vrouwen in academisch personeel, in personen, 1995=100

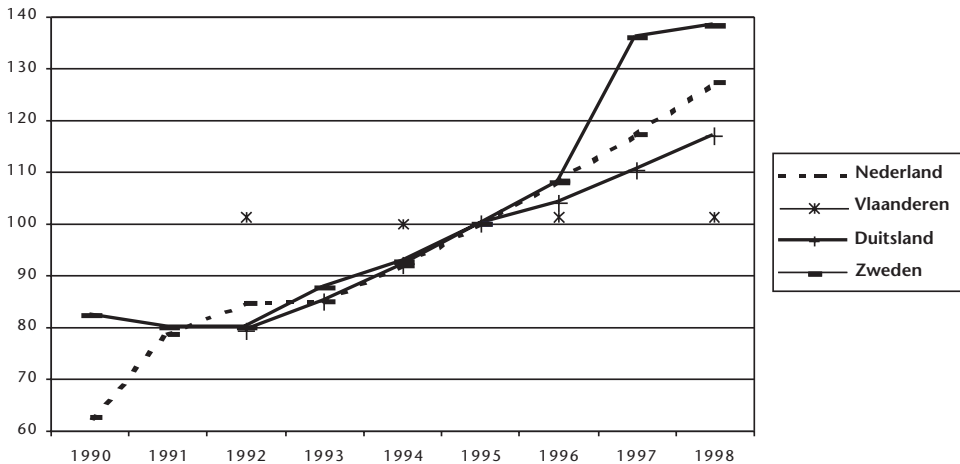
Vrouwelijke professoren

Binnen de categorie academisch personeel hebben we ook specifiek gekeken naar het aandeel van vrouwen in de hoogste rangen in universiteiten: de professoren. Daar blijkt het aandeel vrouwen aanzienlijk lager te liggen dan onder het academisch personeel in het algemeen. De verschillen tussen de landen zijn ook groot. De situatie is het slechtst in Nederland, Oostenrijk en Vlaanderen waar slechts één op de twintig professoren vrouw is. In Duitsland, Zweden en het VK is de situatie iets beter (één op de tien). De situatie is het best in Finland en in Frankrijk.

Figuur 3 Vrouwelijke professoren als percentage van het totaal aantal professoren in universiteiten, 1998, in personen

De ‘verbetering’ die is te zien bij het totale aandeel van de vrouwelijke academische personeelsleden over de periode 1990-1998, is ook waar te nemen bij het aandeel van de vrouwelijke professoren. Het afgelopen decennium is het aandeel van vrouwen onder professoren sterk gestegen in zowel Nederland, Duitsland als Zweden. Alleen in Vlaanderen is de situatie niet verbeterd. Als de ontwikkeling in Nederland zich in hetzelfde tempo voorziet dan duurt het nog tot 2030 vooraleer er net zoveel mannen als vrouwen als professor aan de Nederlandse universiteiten werkzaam zijn.

Figuur 4 Ontwikkeling van aandeel van vrouwen onder professoren, in personen, 1995=100

In deze rubriek is een korte schets gegeven over de participatie van vrouwen in relatie tot het totaal aantal academische/docerende personeelsleden. Alhoewel sinds het begin van de jaren negentig voor alle landen een sterke stijging is waar te nemen, blijkt dat het percentage vrouwen in academische functies in alle landen nog steeds ver achterblijft bij de mannelijke participatie. Dit beeld zal waarschijnlijk nog pregnanter zijn als we niet naar het aantal personen maar naar fte kijken.

Noot

¹ De cijfers hebben betrekking op het gehele hoger onderwijs. Waar we verder in deze rubriek spreken over 'academisch' is docerend personeel uit de niet-universitaire sector (zoals de Nederlandse hogescholen) daar ook bij inbegrepen.